

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak op het hoger beroep van:

de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel (hierna: de minister),
appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats
Haarlem, van 19 december 2011 in zaak nr. 10/44902 in het geding tussen:

mede voor haar minderjarige kinderen

en

de minister voor Immigratie en Asiel.

Procesverloop

Bij besluit van 13 december 2010 heeft de minister voor Immigratie en Asiel een aanvraag van de vreemdeling, mede voor haar minderjarige kinderen, om haar een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen afgewezen. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 19 december 2011 heeft de rechtbank het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en bepaald dat de minister een nieuw besluit op de aanvraag neemt met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft de minister hoger beroep ingesteld. Het hogerberoepsschrift is aangehecht.

De vreemdeling heeft een verweerschrift ingediend.

De vreemdeling heeft nadere stukken ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 2 juli 2012, waar de minister, vertegenwoordigd door mr. P. van den Berg en mr. P. Groeneveld, beiden werkzaam bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, en de vreemdeling, vertegenwoordigd door mr. M.L. Hoogendoorn, advocaat te Leiden, zijn verschenen. De zaak is ter zitting tegelijkertijd behandeld met zaak nr. 201201024/1/V4.

Overwegingen

1. Onder de minister wordt tevens verstaan: diens rechtsvoorgangers.
2. De vreemdeling heeft op 24 juli 2010 in Nederland een asielaanvraag ingediend. Niet in geschil is dat Italië op grond van de Verordening (EG) 343/2003 van de Raad van 18 februari 2003 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend (hierna: de Verordening) verantwoordelijk is voor de behandeling van de in Nederland ingediende asielaanvraag. Evenmin is in geschil dat de vreemdeling een alleenstaande moeder met drie jonge kinderen is en aan een posttraumatische stressstoornis (hierna: PTSS) lijdt.
3. De minister klaagt in de enige grief dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de vreemdeling met het rapport van Th. Hammarberg van 7 september 2011 (hierna: het rapport van Hammarberg) alsmede de door de president van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: het EHRM) in een andere zaak op 7 september 2011 getroffen interim measure (nr. 55887/11; hierna: de interim measure van 7 september 2011) en de daarin gestelde vragen, voldoende aanknopingspunten heeft aangedragen voor het oordeel dat Italië zijn verdragsverplichtingen niet nakomt ten aanzien van kwetsbare

vreemdelingen als bedoeld in het rapport van Hammarberg en dat de minister daarom ten aanzien van de overdracht van de vreemdeling, nu zij als alleenstaande moeder die aan PTSS lijdt kan worden aangemerkt als kwetsbare vreemdeling, niet zonder nader onderzoek heeft kunnen volstaan met een enkele verwijzing naar het interstatelijk vertrouwensbeginsel.

Daartoe voert de minister onder meer aan dat, samengevat weergegeven, de rechtbank heeft miskend dat de Afdeling in de uitspraak van 14 juli 2011 in zaak nr. 201009278/1/V3 (hierna: de uitspraak van 14 juli 2011) en de uitspraak van 18 november 2011 in zaak nr. 201009267/1/V4 (www.raadvanstate.nl) het standpunt van de minister heeft gevolgd dat ongemotiveerde interim measures, zoals de in de onderhavige zaak door de vreemdeling overgelegde interim measure van 7 september 2011, niet de conclusie rechtvaardigen dat bij overdracht aan Italië schending van artikel 3 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het EVRM) dreigt. De rechtbank heeft volgens de minister voorts miskend dat uit het rapport van Hammarberg niet kan worden afgeleid dat de situatie van kwetsbare vreemdelingen in Italië, al dan niet met jonge kinderen, van dien aard is dat de overdracht van deze vreemdelingen in het bijzonder in strijd is met artikel 3 van het EVRM.

3.1. De Afdeling heeft bij uitspraak van 14 juli 2011 overwogen dat, samengevat weergegeven, uit het arrest van het EHRM van 21 januari 2011, M.S.S. tegen België en Griekenland, nr. 30696/09 (www.echr.coe.int; hierna: het arrest in de zaak M.S.S.) voortvloeit dat ook in een situatie waarin een vreemdeling zijn stelling dat overdracht strijdig is met artikel 3 van het EVRM, louter onderbouwt met een beroep op algemene documentatie die informatie bevat over één of meer van de blijkens het arrest relevante aspecten, een zorgvuldige beoordeling daarvan geboden is.

In de onderhavige zaak heeft de vreemdeling in de besluitvormingsfase en in beroep bij de rechtbank aangevoerd dat voor haar als kwetsbare vreemdeling bij overdracht aan Italië een situatie zal ontstaan die strijdig is met artikel 3 van het EVRM en zich ter staving van dat betoog, voor zover thans van belang, beroepen op de interim measure van 7 september 2011 en het rapport van Hammarberg.

3.2. De Afdeling heeft eerder overwogen (onder meer in de uitspraak van 14 juli 2011) dat, indien een interim measure niet van een motivering is voorzien, daaruit niet zonder meer kan worden afgeleid of deze betekenis heeft voor andere vreemdelingen en, zo ja, welke betekenis dit zou kunnen zijn. Gelet hierop heeft de rechtbank niet onderkend dat reeds omdat de door de vreemdeling ingeroepen interim measure niet is gemotiveerd, deze interim measure, noch de daarin gestelde vragen grond bieden voor de conclusie dat de president van het EHRM van oordeel is dat de vreemdeling bij overdracht aan Italië een reëel risico loopt op een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM en de omstandigheden in Italië daarom aan overdracht in de weg staan. De rechtbank heeft derhalve ten onrechte overwogen dat de minister in de interim measure van 7 september 2011 aanleiding had moeten zien voor het verrichten van nader onderzoek. De in de grief vervatte klacht is in

zoverre terecht voorgedragen, maar kan gelet op hetgeen hierna onder 3.4. is overwogen, niet tot vernietiging van de aangevallen uitspraak leiden.

3.3. De rechtbank heeft – in hoger beroep onbestreden – overwogen dat de vreemdeling, nu zij een alleenstaande moeder is die aan PTSS lijdt, moet worden aangemerkt als een kwetsbare vreemdeling als bedoeld in het rapport van Hammarberg.

3.4. Ten aanzien van het rapport van Hammarberg, waarvan niet op voorhand kan worden gezegd dat het niet relevant is voor de beoordeling van de vraag of de in het arrest in de zaak M.S.S. genoemde aspecten aan overdracht in de weg staan, heeft de minister zich in het besluit, zoals nader toegelicht in beroep, op het standpunt gesteld dat daaruit niet kan worden afgeleid dat overdracht van de vreemdeling aan Italië in strijd is met artikel 3 van het EVRM en ter onderbouwing van dat standpunt verwezen naar de uitspraak van 14 juli 2011.

Het door de vreemdeling ingeroepen rapport van Hammarberg is evenwel niet in de uitspraak van 14 juli 2011 betrokken. Nu in dat rapport bovendien, anders dan in de documenten die in de uitspraak van 14 juli 2011 aan de orde waren, uitdrukkelijk wordt ingegaan op de positie van kwetsbare vreemdelingen, kan een op dit onderdeel van het rapport van Hammarberg toegespitste standpuntbepaling van de minister ten aanzien van de volgens het arrest in de zaak M.S.S. relevante aspecten niet worden gemist en is dit rapport derhalve in zoverre niet beoordeeld op de in het arrest in de zaak M.S.S. omschreven wijze. Om deze reden is de rechtbank de minister dan ook terecht niet gevolgd in zijn standpunt dat in zijn algemeenheid ten opzichte van Italië mag worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel en heeft zij het besluit van 13 december 2010 wegens strijd met de artikelen 3:2 en 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) terecht vernietigd.

4. De Afdeling ziet evenwel in hetgeen de minister ter zitting op 2 juli 2012 heeft aangevoerd, aanleiding te bezien of uit een oogpunt van finale geschillenbeslechting reden bestaat met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Awb te bepalen dat de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit in stand blijven. Zij overweegt hiertoe als volgt.

4.1. In de uitspraak van 14 juli 2011 heeft de Afdeling overwogen dat ook indien de voorhanden documenten over de situatie in Italië worden beoordeeld op de wijze waarop dat in het arrest in de zaak M.S.S. is gepreciseerd, geen grond bestaat voor het oordeel dat de documenten waar de vreemdeling zich in die zaak op heeft beroepen, tot het oordeel moeten leiden dat hij niet aan Italië mag worden overgedragen.

Het rapport van Hammarberg schetst ten opzichte van de in de uitspraak van 14 juli 2011 beoordeelde documenten geen wezenlijk ander beeld wat betreft de detentie- en levensomstandigheden van kwetsbare vreemdelingen, die worden geacht bijzondere hulpbehoeften te hebben, in die zin dat daaruit niet zonder meer kan worden afgeleid dat deze groep vreemdelingen in Italië geen opvang kan verkrijgen dan wel dat niet in die bijzondere behoeften kan worden voorzien.

Uit het rapport van Hammarberg kan weliswaar worden opgemaakt dat in Italië problemen bestaan met het als zodanig herkennen van kwetsbare vreemdelingen, met als gevolg dat de mogelijkheid bestaat dat zij van de benodigde hulp verstoken blijven, maar thans wordt ook in deze informatie geen aanleiding gezien voor de conclusie dat de vreemdeling niet aan Italië mag worden overgedragen. Daartoe wordt doorslaggevend geacht dat de minister ter zitting bij de Afdeling heeft toegelicht dat voorafgaand aan iedere overdracht van een vreemdeling aan Italië contact wordt opgenomen met de Italiaanse autoriteiten en daarbij ook de persoonlijke omstandigheden en, voor zover van belang, de hulpbehoefte van de over te dragen vreemdeling onder de aandacht worden gebracht. Gelet hierop wordt aangenomen dat de minister ook in het geval van de vreemdeling de Italiaanse autoriteiten voorafgaand aan haar overdracht op de hoogte zal stellen van haar persoonlijke omstandigheden, zodat in Italië in haar bijzondere behoeften kan worden voorzien.

Onder deze omstandigheden bestaat geen grond voor het oordeel dat door de overdracht van de vreemdeling aan Italië een situatie zal ontstaan die met artikel 3 van het EVRM strijdig is en de minister om die reden niet van het interstatelijk vertrouwensbeginsel uit heeft mogen gaan. Hierin ziet de Afdeling aanleiding met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Awb te bepalen dat de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit van 13 december 2010 in stand blijven.

5. Het hoger beroep is, gelet op hetgeen hiervoor onder 4.1. is overwogen, gegrond. Hetgeen overigens in het hogerberoepschrift is aangevoerd, behoeft geen bespreking. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd, voor zover de rechtbank daarbij niet heeft bepaald dat de rechtsgevolgen van het besluit van 13 december 2010 in stand worden gelaten en voor zover zij de minister heeft opgedragen een nieuw besluit op de aanvraag te nemen. Voor het overige dient de aangevallen uitspraak, gelet op hetgeen hiervoor onder 3.2. en 3.4. is overwogen, met verbetering van gronden waarop deze rust, te worden bevestigd. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, zal worden bepaald dat de rechtsgevolgen van voormeld besluit met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Awb geheel in stand blijven.

6. De minister dient op na te melden wijze te worden veroordeeld tot vergoeding van bij de vreemdeling in verband met de behandeling van het hoger beroep opgekomen proceskosten.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Haarlem, van 19 december 2011 in zaak nr. 10/44902, voor zover de rechtbank daarbij:
 - niet heeft bepaald dat de rechtsgevolgen van het besluit van 13 december 2010 in stand worden gelaten;
 - de minister voor Immigratie en Asiel heeft opgedragen een nieuw besluit te nemen.
- III. bepaalt dat de rechtsgevolgen van het besluit van 13 december 2010 geheel in stand blijven;
- IV. bevestigt de aangevallen uitspraak voor het overige;
- V. veroordeelt de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel tot vergoeding van bij de vreemdeling in verband met de behandeling van het hoger beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 874,00 (zegge: achthonderdvierenzeventig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand.

Aldus vastgesteld door mr. H.G. Lubberdink, voorzitter, en mr. H. Troostwijk en mr. M.G.J. Parkins-de Vin, leden, in tegenwoordigheid van mr. N. Walcott-Oliai, ambtenaar van staat.

w.g. Lubberdink
voorzitter

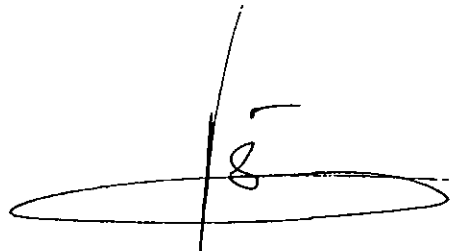
w.g. Walcott-Oliai
ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 5 september 2012

555-633.

Verzonden: 5 september 2012

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, horizontal oval shape with a vertical line through its center. The vertical line extends above and below the oval. To the right of the vertical line, there is a small, stylized mark that resembles a lowercase 'e' or a similar character.

mr. H.H.C. Visser